

TILSYNS- RAPPORT

2021

Vedtak om akkreditering av fagskoleutdanning

Ledelse i ressurseffektiv verdiskapning og
sirkulær næringsaktivitet ved Trøndelag høgere
yrkesfagskole

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs samfunnsoppdrag, oppgaver og faglige uavhengighet er definert i universitets- og høyskoleloven og er nærmere spesifisert i forskrifter. I tillegg utfører NOKUT tilsyns- og forvaltningsoppgaver etter delegasjon fra departementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å sikre og fremme kvalitet i utdanning ved utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten på norske utdanninger og institusjoner
- å godkjenne og informere om utenlandsk utdanning og informere om mulighetene for godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse i Norge

NOKUTs arbeid skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning, høyere yrkesfaglig utdanning og godkjent høyere utenlandsk utdanning.

NOKUT bruker rundt 900 eksterne eksperter i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer, godkjenning av utenlandsk utdanning og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Institusjon	Trøndelag høyere yrkesfagskole, organisasjonsnummer 923 247 742
Fagskoleutdanningens navn	Ledelse i ressurseffektiv verdiskaping og sirkulær næringsaktivitet
Utdanningsform	Nettbasert med samlinger
Sakkyndige	Olga Gjerald, Tom Alexander Østensen og Knut Wien
Dato for vedtak	3. januar 2022
NOKUTs saksnummer	21/08488

© NOKUT Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal NOKUT oppgis som kilde.

Hva søknaden gjelder

Trøndelag høyere yrkesfagskole søkte NOKUT til søknadsfristen 15. september 2021 om akkreditering av *Ledelse av ressurseffektiv verdiskapning og sirkulær næringsaktivitet* som fagskoleutdanning.

Utdanningen er

- 120 studiepoeng
- nettbasert med samlinger

Trøndelag høyere yrkesfagskole har søkt om å gi samlingene på studiestedet Trøndelag høyere yrkesfagskole avdeling Trondheim.

Innhold

Hva søknaden gjelder	3
1 Vedtak	5
2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning	7
2.1 Utdanningens navn	7
2.2 Utdanningens faginnhold og struktur	8
2.3 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet	9
2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse	11
2.5 Omfang og nivå	13
2.6 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler	14
2.7 Opptakskrav	14
2.8 Politiattest	17
2.9 Skikkethetsvurdering	18
2.10 Fagmiljø og sensorer	19
Vedlegg 1: Læringsutbyttebeskrivelser	27
Vedlegg 2: Sakkyndige	29

1 Vedtak

De faglige kravene for akkreditering av *Ledelse i ressurseffektiv verdiskapning og sirkulær næringsaktivitet*, 120 studiepoeng nettbasert undervisning (med samlinger) ved Trøndelag høyere yrkesfagskole er oppfylt. NOKUT akkrediterer derfor utdanningen.

I kapittel 2 har vi begrunnet vedtaket.

Vi har fattet vedtaket med hjemmel i

- lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) § 5
- forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) § 47

Vedtaket gjelder utdanningen som er beskrevet i søknaden NOKUT mottok til søknadsfristen 15. september 2021.

Vedtaket gjelder for nettbasert undervisning med samlinger på studiestedet Trøndelag høyere yrkesfagskole.

Dere kan klage på vedtaket

Dere kan klage på dette enkeltvedtaket til oss. Klagefristen er tre uker etter at dere har mottatt vedtaket. Klagen skal nevne vedtaket dere klager på, og de endringene dere ønsker i vedtaket. Dere bør også begrunne klagen.

Dere kan ikke klage på vurderinger vi har gjort av det faglige innholdet i utdanningstilbudet. Det dere kan klage på er

- saksbehandlingsfeil, altså at NOKUT ikke har gjennomført saksbehandlingsprosessen på lovlig måte
- rettsanvendelsesfeil, altså at NOKUT har brukt feil del av regelverket, eller brukt regelverket feil
- feil faktum, altså at NOKUT har lagt til grunn feil faktagrunnlag for vår vurdering
- maktmisbruk
- urettmessig forskjellsbehandling

Dersom vi opprettholder vedtaket på tross av klagen, videresender vi klagen til Klagenemnda for vedtak fattet av NOKUT – fagskoleutdanning. Klagenemnda fatter endelig vedtak. Dere har rett til innsyn i dokumentene i saken.

Reglene om klage framgår av forvaltningsloven:

- Klagerett på enkeltvedtak – § 28
- Klagefrist – § 29
- Innholdet i klagen og hvem den skal rettes til – § 32
- Klageinstans – §§ 32 og 33
- Klageinstansens vedtak er endelig – § 28

- Retten til innsyn i dokumentene i saken – § 18

Forholdet mellom NOKUTs vedtak og forvaltningsloven, og at dere ikke kan klage på faglige vurderinger, går fram av fagskoleforskriften § 55.

Se også informasjon om NOKUTs klagenemnd i studiekvalitetsforskriften kapittel 7.

Dere må starte opp utdanningen innen tre år

Akkrediteringen er gyldig fra vedtaksdatoen. Dere må starte opp utdanningen innen tre år fra vedtaksdatoen. Dersom dere ikke har startet opp utdanningen innen tre år, vil akkrediteringen falle bort, jf. fagskoleforskriften § 52.

Dere må melde fra om noen typer endringer i den akkrediterte utdanningen

Fagskoletilsynsforskriften § 5-1 lister opp endringer som er meldepliktige. Dersom dere vil gjøre meldepliktige endringer i den akkrediterte utdanningen, må dere melde fra til NOKUT før dere gjennomfører endringen. NOKUT vurderer om endringene gjør det nødvendig å søke om ny akkreditering.

Dere kan velge om dere vil tilby utdanningen på heltid eller deltid

Dersom utdanningen er akkreditert som heltidsutdanning, kan dere også tilby den som deltidsutdanning uten å melde fra til NOKUT. På samme måte kan dere tilby en akkreditert deltidsutdanning som heltidsutdanning. Begge disse endringene forutsetter at dere følger samme utdanningsform, og at utdanningen ellers er i samsvar med akkrediteringen og kravene til fagskoleutdanning.

Dere må rapportere til Statistisk sentralbyrå og DBH Fagskolestatistikk

Statistisk sentralbyrå (SSB) vil tildele denne utdanningen en NUS-kode. Dere skal bruke koden når dere rapporterer om utdanningen til SSB og til DBH Fagskolestatistikk.

2 Gjennomgang av kravene for fagskoleutdanning

I gjennomgangen av kravene fører vi først opp kravet som dokumentasjonen er vurdert opp mot under hver overskrift, og deretter NOKUTs vurdering.

2.1 Utdanningens navn

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a:

«Utdanningen skal ha et dekkende navn.»

Kravet er at utdanningen skal ha et «dekkende navn». Ordlyden i «dekkende navn» tilsier at navnet skal signalisere hvilken kompetanse studentene har etter å ha gjennomført utdanningen, og at navnet ikke kan være så overordnet at det ikke er tydelig hva som ligger i utdanningen.

Utdanningens navn må gi mening for potensielle studenter, arbeidsgivere og samfunnet ellers. Navnet skal imidlertid ikke i seg selv si noe om utdanningens nivå eller lengde, og skal dermed ikke inneholde ordet «fagskoleutdanning» eller henvise til antall studiepoeng utdanningen er på.

Kravet til utdanningens navn må ses i sammenheng med krav til utdanningens læringsutbytte i den forstand at navnet skal speile utdanningens læringsutbytte. For at kravet skal anses oppfylt må derfor utdanningens navn være så presist at det ikke forveksles med andre utdanninger som har et annet nivå eller læringsutbytte. I dette ligger at navnet må skille seg fra navn på eksisterende utdanninger som ligger på et annet nivå i NKR, og navn på andre fagskoleutdanninger som er vesentlig lengre eller kortere.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har et dekkende navn, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav a.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden navnet *Ledelse i ressurseffektiv verdiskapning og sirkulær næringsaktivitet*. I søknadsskjemaet skriver dere:

En sirkulær økonomi er et prinsipp for å opprettholde verdien av produkter, materialer og ressurser så lenge som mulig ved å utnytte og gjenbruke ressursene til mer effektiv næringsaktivitet og konkurransekraft. [...]

Studiet «Ledelse i ressurseffektiv verdiskapning og sirkulær næringsaktivitet» er utarbeidet i samarbeid med både offentlig forvaltning og næringslivet og vektlegger arbeidslivets behov for ny kompetanse som kan lede og bidra til en mer sirkulær økonomi i organisasjonene. Sentrale tema er materialkunnskap, bransjeforståelse og energikunnskap. Og hvordan dette kan effektivisere verdikjeden i organisasjoner gjennom kunnskap, gode ledelsesprosesser og omstilling i ressursbruk. Utdanningen vil gi kandidaten innsikt i hva

sirkulærøkonomi er, faglig kunnskap og hvordan vi kan jobbe med dette for bedre ressursbruk og verdiskaping i organisasjoner. [...]

Studiet er aktuelt for alle som jobber med gjenvinning, ressursplanlegging, produktutvikling, verdikjeder samt fagarbeidere i andre bransjer som eksempelvis handel og produksjon med behov og interesse for sirkulær økonomi. Etter endt studium skal kandidaten kunne bidra i en omstillingsprosess og kunne ta ansvar for planlegging, gjennomføring og ledelse av endringsprosjekt som gir bedre sirkulær økonomi. [...]

Vurdering

Vår vurdering er at utdanningen har et dekkende navn. Det er tydelig ut fra navnet at utdanningen omhandler sirkulærøkonomi, ressursbruk og verdiskaping i organisasjoner. Det er videre tydelig ut fra navnet at utdanningen omhandler kompetanse innenfor ledelse.

I søknadsskjemaet oppgir dere at sentrale tema er materialkunnskap, bransjeforståelse og energikunnskap, og hvordan dette kan effektivisere verdikjeden i organisasjoner gjennom kunnskap, gode ledelsesprosesser og omstilling i ressursbruk. Det er nærliggende å legge til grunn at navnet «ledelse i ressurseffektiv verdiskaping og sirkulær næringsaktivitet» gir mening for potensielle studenter, næringslivet og samfunnet ellers.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.2 Utdanningens faginnhold og struktur

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b:

«Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.»

Utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur som er «egnet» til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. En alminnelig språklig forståelse av «egnet» tilsier at utdanningen skal ha et innhold og må være organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte.

Sentralt for dette kravet er utdanningens emner og sammenhengen mellom dem. Emnene og temaene som er relevante for å nå læringsutbyttet må være dekket av faginnholdet i utdanningen. De fleste utdanninger er delt opp i emner. Emnene skal til sammen bidra til at det overordnede læringsutbyttet oppnås. Hvert emnes innhold og omfang, og sammenhengen mellom emnene, må være fastsatt i studieplanen.

For at kravet skal være oppfylt må faginnholdet verken være for snevert eller omfattende til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Videre kreves det at rekkefølgen og sammenhengen mellom emner og temaer er logisk, og støtter opp under den læringsprosessen studentene skal gjennomgå.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningens faginnhold og struktur er egnet til at studentene kan nå det oppgitte læringsutbyttet, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje avsnitt bokstav b.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen er ifølge søknaden delt opp i følgende emner:

- Yrkesrettet kommunikasjon (10 stp.)
- Realfag (15 stp.)
- LØM (10 stp.)
- Materialkunnskap (15 stp.)
- LEAN og logistikk (10 stp.)
- HMS/kvalitetssikring/prosjektadministrasjon (10 stp.)
- Energikunnskap (15 stp.)
- Bransjekunnskap (10 stp.)
- Sirkulærøkonomi, omstilling og ledelse (15 stp.)
- Hovedprosjekt (10 stp.)

Emnene er oppgitt i denne rekkefølgen, og vi legger til grunn at det også er i denne rekkefølgen dere planlegger å tilby emnene.

Vurdering

Vi forstår det slik at utdanningen er for ledere innen blant annet ressurslogistikk, renovasjonsetater og verdikjedene for materielt gjenbruk. Vår vurdering er at utdanningen har et innhold som kan bidra til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Utdanningen har også en god og logisk oppbygning hvor man går fra det generelle til det mer spesifikke.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling: Vi anbefaler å legge inn et sterkere fokus på sirkulærøkonomi tidligere i utdanningen. Vi anbefaler også at dere vurderer om noen av emnene bør spisses mer. Vi tenker spesielt på realfagsemnet som favner veldig bredt, i motsetning til de mer spissede emnene som for eksempel «Materialkunnskap» og «Energikunnskap».

2.3 Samarbeid med aktører i yrkesfeltet

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt:

«Fagskolen skal samarbeide med aktører i arbeidslivet for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt.»

Ordlyden i kravet viser til at utdanningen skal være yrkesrettet, og stiller krav til formålet med samarbeidet mellom fagskolen og aktører i arbeidslivet.

Kravet må tolkes i lys av fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning, som sier at fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. Også i forarbeidene til fagskoleloven er det gitt uttrykk for at fagskoleutdanninger skal svare til behov i arbeidsmarkedet. Fagskoleutdanning skal dermed være en avsluttet og selvstendig utdanning med opplæring i spesifikke ferdigheter, som skal kunne tas i bruk for å løse konkrete oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak. En del av vurderingstemaet er derfor om samarbeidspartnerne er relevante for å kunne sikre at utdanningen kan tas i bruk i arbeidslivet. En annen side av kravet er at fagskolen må ha planer om regelmessig og systematisk samarbeid med arbeidslivet. Det sentrale er at samarbeidet bidrar til at utdanningen er relevant for minst ett yrkesfelt. Det er ikke tilstrekkelig at enkeltpersoner i fagmiljøet har uformell kontakt med representanter for yrkesfeltet.

Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at samarbeidet er tilstrekkelig for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere at studiet er utviklet sammen med daglig leder i Thamsklyngen, daglig leder i Ecopro AS, en representant fra avdeling plan og næring fra Trøndelag fylkeskommune, prosjektleder fra nettverket SeSammen og opplæringskontoret for teknologifag på Haugalandet.

Dere oppgir at dere i januar 2020 tegnet samarbeidsavtaler med Thamsklyngen, Ecopro, Trøndelag fylkeskommune avdeling plan og næring og nettverket Sesammen. Målet for samarbeidet var å utvikle et fagskolestudium i sirkulær økonomi. Videre skriver dere at rådgiver ved Trøndelag høyere yrkesfagskole dannet en prosjektgruppe sammen med representantene for partnerne. Denne prosjektgruppen har hatt jevnlig møter i perioden fra januar 2020 fram til juli 2021, og i prosjektmøtene har partene diskutert og besluttet relevant fagstoff på bakgrunn av spørreundersøkelse i bransjen samt utarbeiding av overordnet læringsutbytte og relevante inntakskrav for studiet.

I søknadsskjemaet skriver dere videre at skolen planlegger å fortsette samarbeidet med partnerne som har deltatt i utviklingen av studiet. Dere oppgir at målet for videre samarbeid vil være:

- Firmapresentasjon årlig – gjennomføres primært ved gjesteforelesninger
- Gjesteforelesninger om avtalte tema
- Utplassering av studenter i forbindelse med hovedprosjekt
- Hospiteringsordning for lærere/bruk av skolens ressurser ved behov

- Årlig gjennomgang av studieplaner for bedre innretning mot aktuell utvikling i bransjen
- Bistand ved utvikling av nye studier

Vurdering

Vår vurdering er at dere har dokumentert et samarbeid som er tilstrekkelig for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for yrkesfeltet.

Utviklingen av utdanningen har vært i samarbeid med relevante aktører i yrkesfeltet hvor blant annet læringsutbytte og relevant fagstoff er gjennomgått. Vår vurdering er at dere har dokumentert et tilstrekkelig samarbeid om utviklingen av studiet.

I søknadsskjemaet skriver dere at dere planlegger å fortsette samarbeidet med partene som har deltatt i utviklingen av studiet. Dere oppgir en rekke mål for det videre samarbeidet.

Samarbeidsaktørene dere ønsker å samarbeide med er relevante for utdanningen. Dere har blant annet planer om utplassering av studenter og hospiteringsordninger for lærere og gjesteforelesere. Vi vurderer at det fremtidige samarbeidet som er planlagt vil bidra til å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.4 Overordnet læringsutbyttebeskrivelse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning:

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt:

«Utdanningens læringsutbytte skal være utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og kvalifikasjonen skal være tilstrekkelig for å utøve yrket.»

Bestemmelsene stiller krav om hvordan læringsutbyttet skal beskrives, og på hvilket nivå kvalifikasjonene skal være. En læringsutbyttebeskrivelse skal beskrive hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som resultat av læringsprosessen som skjer gjennom utdanningen, jf. forskrift om NKR og EQF (Det europeiske rammeverket for kvalifikasjoner) § 2 bokstav c.

Utdanningens læringsutbytte er styrende for mange andre sider av utdanningen. Det må være samsvar mellom det overordnede læringsutbyttet og utdanningens navn, omfang, nivå i NKR, faginnhold og struktur, opptakskrav og fagmiljø.

Læringsutbyttet skal være på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt første punktum. Det må derfor vurderes om læringsutbyttebeskrivelsen(e) er i tråd med NKR nivå 5.1 eller 5.2.

Kravet om utdanningens læringsutbytte, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt henger tett sammen med kravet i fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første avsnitt om samarbeid med yrkesfeltet, og fagskolelovens krav om at utdanning må gi en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, jf. fagskoleloven § 4 første avsnitt andre setning. Det må derfor vurderes om kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket. Vurderingstemaet er om utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, og om læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet.

Videre må læringsutbyttebeskrivelsen være så fagspesifikk at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen, og den kan ikke ligge for tett på de generelle formuleringene i NKR. Det må være mulig å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd. Hvis dere benytter karakterer som vurderingsuttrykk, må det være mulig å sette karakterer på studentene som speiler hvor godt de mestrer læringsutbyttet. Det må til slutt vurderes om studentene kan oppnå læringsutbyttet med grunnlag i startkompetansen de kommer inn med (utdanningens opptakskrav). Alle studenter som har fullført og bestått utdanningen, skal minimum ha oppnådd utdanningens overordnede læringsutbytte.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at det samlede læringsutbyttet er i tråd med NKR, og at kvalifikasjonen er tilstrekkelig for å utøve yrket, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet oppgir dere det overordnede læringsutbyttet for utdanningen. Læringsutbyttebeskrivelsene er delt inn i kunnskaper (17 kulepunkt), ferdigheter (seks kulepunkt) og generell kompetanse (9 kulepunkt).

Vi har gjengitt læringsutbyttebeskrivelsen i vedlegg 1.

Vurdering

Vår vurdering er at læringsutbyttebeskrivelsene er i tråd med NKR nivå 5.2. Vi mener også det er mulig å nå læringsutbyttet med det omfanget og innholdet og den startkompetansen (opptakskravet) det er lagt opp til i utdanningen.

Læringsutbyttebeskrivelsen er fagspesifikk nok til at den gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen. Utdanningen gir en kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet uten ytterligere opplæring, og læringsutbyttet er relevant for yrkesfeltet.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling: Noen av læringsutbyttebeskrivelsene ligger noe tett på de generelle formuleringene i NKR. Det gjelder for eksempel disse beskrivelsene under Kunnskap: «har bransjekunnskap om gjenvinning og kjennskap til yrkesfeltet» og «kan vurdere eget arbeid i forhold til gjeldende normer og krav». Vi anbefaler at dere i større grad tilpasser læringsutbyttebeskrivelsen til utdanningen.

2.5 Omfang og nivå

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning og andre avsnitt:

«Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid.»

«For å få akkreditert utdanninger på mindre enn et halvt års omfang må fagskolen fra før tilby minst én akkreditert fagskoleutdanning på 60 studiepoeng eller mer som det er uteksaminert kandidater fra minst to år.»

Fra fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning:

«Akkreditert fagskoleutdanning skal være i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk.»

Fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer inntil to års utdanning på fulltid, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning. Fagskoleutdanningen skal imøtekomme behovet for kvalifisert arbeidskraft i samfunnet, jf. også fagskoleloven § 4 andre avsnitt. I noen tilfeller kan kompetansebehovet dekkes med kortere utdanninger. Det følger derfor av fagskolelovens § 4 a andre avsnitt at fagskoler kan tilby utdanninger av et mindre omfang enn et halvt år. Fagskolene har følgelig mulighet til å etablere kortere vitnemålgivende utdanninger, under forutsetning av at kravene til utdanningens kvalitet opprettholdes og at utdanningen ligger på nivå 5 i NKR.

Det følger av fagskoleloven § 4 a andre avsnitt at to krav må være oppfylt for at fagskolen skal få akkreditert en utdanning på mindre enn et halvt års omfang. For det første kreves det at fagskolen fra før må tilby minst én akkreditert fagskoleutdanning på 60 studiepoeng eller mer. Dette kravet skal sikre at fagskolene har en solid styringsordning, et reglement og system for kvalitetssikring. For det andre stilles det krav om at fagskolen må ha uteksaminert kandidater i minst to år. En akkreditering som ikke har ført til uteksaminerte studenter sier lite om fagskolens evne til å drive forsvarlig, fordi akkrediteringen gis basert på planer.

Det er videre et krav at utdanningens læringsutbytte er i samsvar med NKR, og at utdanningen ligger på nivå 5 i NKR, jf. fagskoleloven § 5 andre avsnitt tredje setning.

NOKUT har adgang til å akkreditere utdanninger på opptil 180 studiepoeng, jf. fagskoleforskriften § 42 første avsnitt første setning. Vilkåret for å få behandlet søknad om utdanning på over 120 studiepoeng er at et slikt omfang er nødvendig ut fra internasjonale krav til yrkesutøvelse, særlige krav til sertifisering eller autorisasjon, eller særlige krav i lov- og regelverk, jf. fagskoleforskriften § 42 første avsnitt andre setning.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningens omfang og nivå er i samsvar med regelverket, jf. fagskoleloven § 4 a første avsnitt første setning og andre avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen har ifølge søknaden et omfang på 120 studiepoeng, og ligger på nivå 5.2 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring.

Vurdering

Vår vurdering er at læringsutbyttebeskrivelsene er i tråd med NKR nivå 5.2. Utdanningen er på 120 studiepoeng, som er innenfor kravene til fagskoleutdannings omfang.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.6 Internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 47 fjerde avsnitt:

«NOKUT skal påse at fagskoleutdanningen er i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge.»

Kravet er bare relevant dersom det finnes internasjonale standarder, konvensjoner eller avtaler som har betydning for den aktuelle fagskoleutdanningen. Det må vurderes konkret hvorvidt det finnes et internasjonalt regelverk som er av betydning for den enkelte fagskoleutdanning.

Det som kreves er at fagskoleutdanningen er «i tråd med» det relevante internasjonale regelverket. En alminnelig språklig forståelse av «i tråd med» tilsier at det sentrale er at fagskoleutdanningen ikke har et innhold som strider mot eller ikke er i samsvar med det internasjonale regelverket. Det må derfor vurderes hvorvidt det er noe ved utdanningen som ikke er forenlig med en internasjonal avtale, konvensjon eller standard.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.7 Opptakskrav

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning:

«Kvalifisering for opptak

(1) Opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse [...], eller tilsvarende realkompetanse.

(4) Styret selv kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen.

(5) Styret selv kan i tillegg stille opptakskrav om fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanninger.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilke opptakskrav fagskolen kan stille for utdanninger.

Fagskoleopptak er regulert i fagskoleloven § 16. Fagskoleforskriften § 7 presiserer fagskolelovens kvalifiseringskrav. Det er presisert i bestemmelsens første ledd at opptak til fagskoleutdanning krever enten relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, eller tilsvarende realkompetanse. Innenfor disse rammene, er det fagskolene selv som bestemmer hvilke opptaksgrunnlag som gjelder for de utdanningene de tilbyr. Dette skal vedtas i forskrift, jf. fagskoleloven § 16 fjerde avsnitt, men skal også stå i studieplanen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-1 femte avsnitt. I studieplanen er opptakskravet gjerne presisert mer i detalj enn i forskriften.

Opptakskravet må oppgi hva som er det generelle opptakskravet til studiet, (det vil si for eksempel å oppgi de aktuelle fagbrevene som gir opptak). Videre må opptakskravet ses i sammenheng med utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelser, innhold og omfang. Det må vurderes hvorvidt det er realistisk at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet innenfor det oppgitte omfanget (studiepoeng) for utdanningen med opptakskravet som er gitt.

Opptakskravet skal også inneholde bestemmelser om realkompetansevurdering i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7. Realkompetanse er definert i fagskoleforskriften § 2 bokstav b som «dokumentert kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse tilegnet uavhengig av læringsarena, gjennom formell, ikke-formell og uformell utdanning». Opptak på grunnlag av realkompetanse forutsetter følgelig en tilsvarende kompetanse.

I utgangspunktet er det kun søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret som kan tas opp på grunnlag av tilsvarende realkompetanse, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt første setning. Det kan imidlertid gis unntak fra alderskravet for kunstfaglige skoleutdanninger, jf. fagskoleforskriften § 8, jf. fagskoleloven § 16 andre avsnitt.

Det følger av fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt at fagskolens styre kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen. Det ligger i «relevante» opptakskrav at det kreves at det spesielle opptakskravet har en viss relevans for den konkrete utdanningen. Med spesielle opptakskrav menes «krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, karakterer, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, autorisasjoner, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenninger», jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt andre setning. Listen er uttømmende i den forstand at fagskolen ikke har anledning til å stille andre spesielle opptakskrav enn de som er listet opp. Dersom fagskolen har satt spesielle opptakskrav for utdanningen, må det komme tydelig frem hva som kreves av søkerne. Videre må fagskolen fastsette hvor stor vekt opptaksprøven skal tillegges dersom fagskoleutdanningen har opptaksprøve som spesielt opptakskrav, jf. fagskoleforskriften § 18.

I henhold til fagskoleforskriften § 7 tredje avsnitt kan realkompetansevurdering ikke foretas for opptak til fagskoleutdanninger der fagskolen har stilt som spesielt opptakskrav at studenten har yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning med grunnlag i fagskoleforskriften § 7 fjerde avsnitt.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at opptakskravet er i samsvar med regelverket, jf. fagskoleforskriften § 7 første avsnitt, fjerde avsnitt første setning og femte avsnitt første setning.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Dere oppgir i søknaden at det generelle opptakskravet til studiet er:

- Gjenvinningsfaget
- Logistikkfaget
- Anleggsmaskinfører
- Tømrerfaget
- Trelastfaget
- Prosessoperatør
- Industriell matproduksjon
- Automatiseringsfaget
- Akvakulturfaget
- Kjemiprosessfaget
- Termoplastfaget
- Energioperatørfaget

Når det gjelder opptak på grunnlag av realkompetanse skriver dere at «Dokumentert yrkeserfaring innen Gjenvinningsbransjen er relevant ved opptak på grunnlag av realkompetanse.», og at søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret, kan tas opp på grunnlag av tilsvarende kompetanse som det generelle opptakskravet etter gjennomført realkompetansevurdering. Dere presiserer at «Ved opptak med bakgrunn i realkompetanse, må søkeren fremlegge dokumentasjon på realkompetanse tilsvarende de ordinære opptakskravene.» Videre har dere gjengitt bestemmelsene dere har som gjelder opptak for søkere med utenlandsk utdanning.

Vurdering

Vår vurdering er at de nevnte fagbrevene er relevante for opptak til utdanningen *Ledelse i ressurseffektiv verdiskapning og sirkulær næringsaktivitet*.

Bestemmelsene dere oppgir om opptak på grunnlag av realkompetanse er i tråd med regelverket. I henhold til fagskoleloven § 16 andre avsnitt første setning skriver dere at studenter som er 23 år eller eldre kan søke om opptak på grunnlag av realkompetanse. Videre skriver dere at dokumentert yrkeserfaring innen gjenvinningsbransjen er relevant ved opptak på grunnlag av realkompetanse. Dette er relevant som et eksempel på hva som *kan* være relevant yrkeserfaring, men det vesentlige her er det dere skriver om at søkere om opptak på grunnlag av realkompetanse skal «fremlegge dokumentasjon på realkompetanse tilsvarende de ordinære opptakskravene». Realkompetansen kan være oppnådd på andre måter enn gjennom yrkeserfaring fra gjenvinningsbransjen.

Bestemmelsene dere oppgir om opptak for søkere med utenlandsk utdanning er også i tråd med fagskoleforskriften § 9.

Samlet sett viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling: Vi anbefaler at dere presiserer at «yrkeserfaring innen gjenvinningsbransjen» kun er ett eksempel på yrkeserfaring som *kan* være relevant for opptak på grunnlag av realkompetanse.

2.8 Politiattest

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleloven § 27 første og andre avsnitt:

«I utdanninger der studenter kan komme i kontakt med mindreårige som del av klinisk undervisning eller praksisstudier, skal fagskolen kreve at studentene skal legge frem politiattest som omtalt i politiregisterloven § 39 første ledd.

Fagskolen kan kreve politiattest ved opptak eller underveis i slike utdanninger.

Hvis det er gitt særlige regler om politiattest for bestemte typer arbeid, gjelder disse reglene tilsvarende for studenter som deltar i praksisstudier eller klinisk undervisning.»

Etter ordlyden oppstiller bestemmelsen en plikt for fagskolen til å kreve politiattest i visse situasjoner. Ordlydsforståelsen støttes av forarbeidene.

I vurderingen av om det skal kreves politiattest ved opptak, er det ikke nødvendig at studenten med sikkerhet vil komme i kontakt med mindreårige. I forarbeidene til fagskoleloven er det lagt til grunn at det er tilstrekkelig at det er en mulighet for at studenten, i forbindelse med praksisstudier eller klinisk undervisning, kan komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted. Dersom utdanningen ikke har obligatorisk praksis eller klinisk undervisning, er det ikke adgang til å kreve politiattest ved opptak dersom det bare er en mulighet for at studenten velger praksisopplæring eller klinisk undervisning i femtiden. Fagskolene kan imidlertid kreve politiattest fra disse studentene dersom de senere i utdanningsløpet skal delta i praktisk eller klinisk undervisning hvor vedkommende vil kunne komme i kontakt med mindreårige på en slik måte at overgrep kan finne sted.

Politiattest kan bare brukes dersom den bidrar til å øke tilliten til at mindreårige tas hånd om av skikkede personer, jf. politiregisterloven § 37 første avsnitt nr. 4. Det er i forarbeidene til fagskoleloven lagt til grunn at i utdanninger der en student kan komme i kontakt med utviklingshemmede eller andre sårbare grupper, vil vedkommende også kunne komme i kontakt med mindreårige.

I forarbeidene til fagskoleloven går det fram at man med «praksisstudier» legger Universitets- og høgskolerådets definisjon til grunn: studier som «kjennetegnes av at studenten for en tidsbestemt periode befinner seg i en situasjon hvor han eller hun skal arbeide omtrent som en yrkesutøver. Kravene til oppgaver, omfang og utførelse vil være ulike avhengig av hvor i studieløpet studenten befinner seg. Situasjonen er som oftest kjennetegnet av at praksisstudiene gjennomføres utenfor utdanningsinstitusjonens egen ramme, og at en fag-person på praksisstedet er veileder.»

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.9 Skikkethetsvurdering

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoleforskriften § 27 første og andre avsnitt:

«Skikkethetsvurdering skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26. (...)

Ved akkreditering av fagskoleutdanning skal det vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanningen.»

Fra fagskoleforskriften § 26:

«En skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket.»

Det følger av fagskoleforskriften § 27 andre avsnitt at det skal vurderes om fagskolen skal foreta skikkethetsvurderinger for den aktuelle fagskoleutdanning ved akkreditering av fagskoleutdanning. Formålet med en skikkethetsvurdering er å avdekke om studentene har de nødvendige forutsetninger for å kunne utøve yrket, jf. fagskoleforskriften § 26 første setning.

Skikkethetsvurderinger skal foregå ved alle utdanninger der studenten kan utgjøre en fare, jf. § 26, jf. § 27 første avsnitt første punktum. Det følger av § 26 andre setning at vurderingstemaet er om det er en fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner.

I utdanninger der studentene er i kontakt med barn, unge eller voksne i sårbare posisjoner, og kan utsette deres liv, fysiske og/eller psykiske helse, rettigheter og sikkerhet for fare skal det dermed foretas skikkethetsvurderinger, jf. § 26, jf. § 27. Sårbare situasjoner kan foreligge der studenter har ansvar eller omsorg for et individ, og der det kan oppstå et tillitsforhold. Dette kan for eksempel være dersom studenter skal møte sårbare individer som en del av arbeidsoppgavene i praksis eller klinisk undervisning. Et annet eksempel er dersom studentene er avhengig av hverandre og sårbare i læringssituasjonen eller yrkesutførelsen, blant annet som kollegaer.

Dersom studenter kan utgjøre en slik fare må det foretas skikkethetsvurdering, jf. § 27 første avsnitt første setning. Det er fagskolens ansvar å legge utdanningene til rette for at vurderingen av om en student er skikket for yrket, kan foretas innenfor formatet på utdanningen. Læringsformene må dermed være egnet til å avdekke studentenes skikkethet.

Det er kun utdanninger definert i § 27, jf. § 26 som kan underlegges en egen skikkethetsvurdering.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

2.10 Fagmiljø og sensorer

2.10.1 Fagmiljøet som er tilknyttet utdanningen – størrelse og kravspesifikasjon

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og tredje avsnitt:

«Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring.»

«Fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning.»

Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Fagmiljøet kan bestå av fast ansatte, midlertidige ansatte og timelærere, og de ansatte kan være i heltids- eller deltidsstillinger.

Bestemmelsens første avsnitt første setning beskriver et overordnet krav om at fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til utdanningens innhold og egenart, og til hvor mange studenter som til enhver tid tar utdanningen. Videre stilles det konkrete krav til hva slags kompetanse personer i fagmiljøet skal ha. Det er ikke stilt noen absolutte krav til hvor mange personer som må være del av fagmiljøet. Det sentrale er at fagmiljøet må bestå av nok personer til at det er mulig å gjennomføre alle aktiviteter knyttet til planlegging, undervisning, tilbakemelding, vurdering med videre. Hvor mange personer som trengs, vil i stor grad avhenge av hvor mange studenter som tar utdanningen. Videre bør fagmiljøets størrelse være robust nok til å tåle endringer som for eksempel uventet fravær eller liknende.

Kompetansekravene gjelder for det samlede fagmiljøet. Hvilken kompetanse som skal finnes i et konkret fagmiljø krever en konkret vurdering av blant annet den enkelte utdanningens faginnhold og undervisningsform. Fagmiljøet må ha rett faglig kompetanse til å kunne gjennomføre opplæring og vurdering i tråd med studieplanen. Utdanningsformen vil kunne påvirke hvilken kompetanse som er nødvendig i fagmiljøet. Også sammensetningen av studentene, og studentenes startkompetanse, vil kunne påvirke hva som kreves av fagmiljøet.

I tillegg til det overordnede kravet er det også et krav i bestemmelsens første avsnitt andre setning om at det finnes noen i fagmiljøet med relevant utdanning minst på fagskolenivå, relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. § 1-2 bokstav b, og oppdatert relevant yrkeserfaring. Disse kravene er relative og må stå i forhold til utdanningens type og målgruppe.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at fagmiljøets størrelse og kompetanse står i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart, og at fagskolen har fastsatt egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første og tredje avsnitt.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

Utdanningen vil ifølge søknaden ha åtte ansatte som vil bidra til læringsaktiviteter når utdanningen er i full drift. Av disse er fem fast ansatte og tre innleide. De åtte vil bidra med totalt 3,36 årsverk når utdanningen er i full drift. Antallet av disse årsverkene som utgjøres av fast ansatte er 2,8. Videre opplyser dere om at 10 heltidsekvivalenter av studenter vil være i utdanning samtidig når utdanningen er i full drift.

I søknadsskjemaet skriver dere at dere har ca. 90 fast tilsatte lærere som dekker et bredt fagområde, og at dere leier inn lærere der skolen mangler kompetanse.

I kravspesifikasjonen angir dere hva som er kompetansekravene for de ulike emnene. Kompetansekravene er tilpasset hvert enkelt emne. Eksempelvis er kompetansekravet for emnet Sirkulærøkonomi, omstilling og ledelse: bachelor i økonomi og ledelsesfag. Videre skriver dere at ved tilsetting av nye lærere stilles det generelt krav om pedagogisk kompetanse, og at lærere som ikke innehar denne kompetansen ved tilsetting blir tilsatt på vilkår av at de gjennomfører 60 stp. pedagogisk utdanning for voksne i løpet av tre år etter tilsetting. Videre skriver dere at enten skal utdanningsfaglig ansvarlig for studiet ha gjennomført nettpedagogisk kompetanse, eller flere av de som underviser på studiet skal ha gjennomført slik utdanning.

I oversikten over fagmiljøet har dere oppført åtte navngitte personer. Dere har oppgitt hvilke emner de ulike faglærerne skal undervise i, og dere har oppgitt formell utdanning og yrkeserfaring for de ansatte.

Det er videre oppgitt krav til den faglige ansvarlige, den utdanningsfaglige ansvarlige og sensorer i kravspesifikasjonen. Kompetansekravet for stillingen som faglig ansvarlig er bachelor i økonomi og ledelse. Kompetansekravet for utdanningsfaglig ansvarlig er 60 stp. PPU/pedagogikk for fagskolelærere, og nettpedagogisk utdanning hvis ikke flere lærere i studiet har denne kompetansen. For sensorer kreves samme kompetansekrav som for stillingen som faglærer i det aktuelle emner med unntak av kravet til pedagogisk kompetanse. Kravene til utdanningsfaglig ansvarlig, faglig ansvarlig og sensorer vurderer vi nærmere i henholdsvis punkt 2.10.2, 2.10.3 og 2.10.4.

Vurdering

Vår vurdering er at 3,36 årsverk som bidrar til læringsaktiviteter er tilstrekkelig for en studentgruppe på 10 personer.

Kravene dere stiller til utdanning og utdanningsfaglig kompetanse er tilpasset antall studenter og utdanningens innhold og egenart. Vedkommende som er tiltenkt som

utdanningsfaglig ansvarlig har praktisk-pedagogisk utdanning, og vedkommende som er tiltenkt som faglig ansvarlig har en relevant bachelor i økonomi og ledelse. Det er derfor noen i fagmiljøet med utdanning minst på fagskolenivå og relevant utdanningsfaglig kompetanse. Dere har oppgitt krav til yrkeserfaring for to emner, nemlig «minimum 3 års erfaring fra gjenvinningsbransjen» for undervisere i emnene «Bransjekunnskap» og «Hovedprosjekt». Vi forutsetter at dere med dette krever *oppdatert* yrkeserfaring. Oversikten over fagmiljøet viser at det er flere i fagmiljøet med oppdatert relevant yrkeserfaring.

Vedkommende som er tiltenkt som utdanningsfaglig ansvarlig har ikke nettpedagogisk kompetanse. Det er imidlertid to andre tilsatte som har nettpedagogisk kompetanse. Dette er i tråd med deres egen kravspesifikasjon.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling: Vi anbefaler at dere presiserer i kravspesifikasjonen at dere stiller krav om *oppdatert* yrkeserfaring.

2.10.2 Den utdanningsfaglige ansvarlige

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav b:

«Utdanningen skal ha en utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring.»

Det stilles krav om at utdanningen må ha en utdanningsfaglig ansvarlig som har utdanningsfaglig utdanning og som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring. Kravet må ses i sammenheng med kravet i bestemmelsens første avsnitt om at noen i fagmiljøet skal ha «utdanningsfaglig kompetanse».

Kravet i § 2-3 annet avsnitt bokstav b er at den utdanningsfaglige ansvarlige har «utdanningsfaglig utdanning». Med utdanningsfaglig utdanning menes pedagogisk utdanning. Det forutsettes at det trengs utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring. Kravet er følgelig strengere enn hva som følger av definisjonen av «utdanningsfaglig kompetanse» i fagskoletilsynsforskriften § 1-2. Det er følgelig ikke tilstrekkelig med kun utdanningsfaglig kompetanse fra relevant undervisningsarbeid, eller lignende.

Det er tilstrekkelig at den utdanningsfaglige ansvarlige har en «generell» pedagogisk utdanning, og det kreves derfor ikke at personens utdanning er tilpasset undervisningsformen på den aktuelle utdanningen i form av stedbasert eller nettbasert utdanning. Det er tilstrekkelig at noen i fagmiljøet har kompetanse knyttet til undervisningsformen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første avsnitt.

Én person kan fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å legge til rette for studentenes læring for alle utdanningene. Det kreves ikke at den utdanningsfaglige ansvarlige har undervisningsoppgaver i utdanningene hen er ansvarlig for, men det vil som regel være en fordel for fagskolen.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle

minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha, og det må komme fram av kravspesifikasjonen hvilke krav fagskolen setter til den som skal fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at utdanningen har en utdanningsfaglig ansvarlig med relevant utdanningsfaglig kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav b.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I kravspesifikasjonen står det at kompetansekravet til stillingen som utdanningsfaglig ansvarlig er 60 stp. PPU/pedagogikk for fagskolelærere, og nettpedagogisk utdanning hvis ikke flere lærere i studiet har denne kompetansen.

I oversikten over fagmiljøet skriver dere at vedkommende som er tiltenkt som utdanningsfaglig ansvarlig har PPU fra Nord universitetet.

Dere oppgir i søknadsskjemaet at den utdanningsfaglige ansvarlige er ansatt i 100 prosent stilling. Personen er også tiltenkt som faglig ansvarlig for utdanningen. Videre skriver dere i søknadsskjemaet at den utdanningsfaglige ansvarlige også er utdanningsfaglig ansvarlig for en annen utdanning ved fagskolen.

Vurdering

Vår vurdering er at den utdanningsfaglige ansvarlige både er i tråd med kravene i fagskoletilsynsforskriften og den lokale kravspesifikasjonen.

I oversikten over fagmiljøet fremgår det at den utdanningsfaglige ansvarlige har bestått PPU fra Universitetet i Nord. (Vi legger til grunn at utdanningen er på 60 stp.) Den utdanningsfaglige ansvarlige har derfor utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på videregående nivå, og kompetansen er følgelig i tråd med både fagskoletilsynsforskriften og egen kravspesifikasjon.

I kravspesifikasjonen kommer det tydelig frem hvilke krav dere setter til den som skal fylle rollen som utdanningsfaglig ansvarlig. Kravspesifikasjonen angir krav til den utdanningsfaglige ansvarlige som er i tråd med fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav b.

Vedkommende som er tiltenkt som utdanningsfaglig ansvarlig har ikke nettpedagogisk kompetanse. Det er imidlertid to andre tilsatte som har nettpedagogisk kompetanse. Dette er i tråd med egen kravspesifikasjon og forskriften.

Den utdanningsfaglige ansvarlige er også utdanningsfaglig ansvarlig for studiet Mattekjenn ved Trøndelag Høyere yrkesfagskole avdeling Trondheim. Videre skal den utdanningsfaglige ansvarlige også være faglig ansvarlig for utdanningen. Det er

imidlertid ingen holdepunkter for at utdanningsfaglig ansvarlig ikke har kapasitet til å legge til rette for studentenes læring for begge utdanningene.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.10.3 Den faglige ansvarlige

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre avsnitt bokstav a:

«Utdanningen skal ha en faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglig ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen.»

Det stilles krav til at utdanningens faglige ansvarlige skal ha en bestemt utdanning, og utdanningen må være relevant for den aktuelle fagskoleutdanningen. Den som er ansatt i stillingen må både oppfylle kravet fagskolen har satt i kravspesifikasjonen og kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav a.

Personen som har rollen som faglig ansvarlig skal være ansatt ved fagskolen i minst 50 prosent stilling på søknadstidspunktet. Sistnevnte er begrunnet i at fagskolens styre og ledelse skal ha arbeidsrettslig styring over den faglige ansvarlige. Den faglige ansvarlige må ha kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og/eller samarbeidsaktørene, slik at hen kan sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.

Én person kan fylle rollen som faglig ansvarlig for flere utdanninger. Det krever imidlertid at hen har tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppgavene og ivareta ansvaret som følger med rollen for alle utdanningene.

Det følger av bestemmelsens tredje avsnitt at fagskolen skal fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning. Det som er gjennomgått ovenfor her er følgelig generelle minimumskrav. Fagskolen må fastsette egne fagspesifikke lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha, og det må komme fram av kravspesifikasjonen hvilke krav fagskolen setter til den som skal fylle rollen som faglig ansvarlig.

Konklusjon

Vi konkluderer med at utdanningen har en faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen, at faglig ansvarlig har utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og at vedkommende er tilsatt i minimum 50 prosent stilling, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-3 annet avsnitt bokstav a.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet skriver dere at faglig ansvarlig ved skolen er ansatt i 100 prosent stilling. Vedkommende har følgende faglig kompetanse:

- Høgskolekandidat øk/adm fra Handelshøgskolen BI
- Siviløkonom fra Handelshøgskolen i Bodø
- M. Sc Business fra Handelshøgskolen i Bodø
- Sirkulærøkonomi og klima fra NKI (studerer nå, på søknadstidspunktet)

Dere oppgir i søknadsskjemaet at den faglige ansvarlige ikke er faglig ansvarlig for noen andre utdanninger.

I kravspesifikasjonen oppgir dere kompetansekrav til stillingen, som er bachelor i økonomi og ledelse.

Vurdering

Vår vurdering er at den faglig ansvarlige har utdanning som både oppfyller fagskoletilsynsforskriften og den lokale kravspesifikasjonen.

Vedkommende som er oppført som faglig ansvarlig for utdanningen har en bachelor i økonomi og ledelse. Dere oppfyller følgelig deres egen kravspesifikasjon.

I søknadsskjemaet opplyser dere om at den som er tiltenkt som faglig ansvarlig er ansatt i en 100 prosent stilling ved skolen.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

2.10.4 Sensorenes kompetanse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-5:

«Sensorene skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen.»

Bestemmelsen stiller krav til hvilken kompetanse sensorene skal ha. Det sentrale er at sensorene har en kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Studentenes kunnskap, ferdigheter og kompetanse må bli prøvd på en upartisk og faglig betryggende måte, og vurderingen skal sikre det faglige nivået ved den aktuelle utdanningen, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt. Det er ikke et krav at sensorene må være eksterne, men fagskoleloven krever enten en ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, jf. fagskoleloven § 21 første avsnitt siste punktum.

Hvilken kompetanse sensorene skal ha må vurderes opp mot de oppgavene sensoren skal ha. Det betyr at det kan være forskjell på om sensuren gjelder et enkeltemne eller utdanningen som helhet. For å kunne vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet må sensorene ha god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene. Sensoren må videre ha oppdatert fagkunnskap, og kunnskap og kompetanse om yrkesfeltet tilpasset det sensuroppdraget hen skal utføre.

Konklusjon

NOKUT konkluderer med at dere har sikret at sensorene har tilstrekkelig kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-5.

Gjengivelse fra dokumentasjonen

I søknadsskjemaet og kravspesifikasjonen skriver dere at sensorene har eller skal ha følgende kompetanse:

- «Må ha samme kompetanse som krav til lærer for aktuelt emne med unntak fra krav om pedagogisk kompetanse.»

Vi forstår det slik at det stilles ulike kompetansekrav til sensorene avhengig av hvilket emne sensoren skal være sensor i. For eksempel for emnet realfaglige redskap kreves det at lærer har bachelor med minimum 60 stp. fysikk, 60 stp. matematikk og 60 stp. biologi. Den som skal være sensor i det emnet må følgelig ha samme kompetanse.

Vurdering

Kravene som er stilt til sensorer i kravspesifikasjonen er relevante for innholdet i utdanningen. Dette tilsier at dere vil sikre at de som er sensorer vil ha tilstrekkelig kompetanse som gjør det mulig å vurdere hvorvidt studentene har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen. Sensorene må ha oppdatert fagkunnskap for å kunne vurdere studentenes læringsutbytte. Dere har ikke nevnt eksplisitt i kravspesifikasjonen at sensorene skal ha oppdatert fagkunnskap, men vi forutsetter at dere krever det.

Samlet viser dette at kravet er oppfylt.

Anbefaling: Vi anbefaler at dere presiserer i kravspesifikasjonen at dere stiller krav om at sensorene har oppdatert fagkunnskap.

Vi anbefaler også at dere tydeliggjør at sensorer uten vurderingskompetanse får sensorveiledning og/eller kursing i vurdering.

2.10.5 Praksisveiledernes kompetanse

Vi har vurdert dokumentasjonen opp mot følgende krav:

Fra fagskoletilsynsforskriften § 2-4:

«Eksterne praksisveiledere skal ha kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis.»

Bestemmelsen oppstiller krav til de eksterne praksisveilederne. Kravet er bare relevant for utdanninger med praksis. Interne praksisveiledere er en del av fagskolens fagmiljø og dekkes av kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3.

Med «ekstern praksisveileder» forstås den veilederen studenten har på arbeidsplassen der studentene har sin praksis. Praksisveilederen skal kunne veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet for utdanningen. For å kunne oppnå dette formålet må praksisveilederen kjenne læringsutbyttebeskrivelsen for den konkrete utdanningen og praksisen. Videre skal praksisveilederen vurdere studentenes kompetanse, og må derfor ha kompetanse i å vurdere, kjenne fagskolens vurderingskriterier, og forstå karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis.

Konklusjon

Kravet er ikke aktuelt for denne utdanningen.

Vedlegg 1: Læringsutbyttebeskrivelser

Overordnede læringsutbyttebeskrivelser hentet fra søknadsskjema

Kunnskap

Kandidaten:

- har overordnet innsikt og kunnskap om klimautfordringene og spesiell innsikt i utfordringene knyttet til begrensede ressurser/materialer.
- kjenner til hvordan sirkulær økonomi har utviklet seg og hvilken påvirkning sirkulær økonomi har på samfunnet og dets utvikling
- har kunnskap om materialer og hvordan de kan gjenbrukes for å sikre god sirkulær økonomi
- har kunnskap om avfallspyramiden, ulike typer avfall, farlig avfall og hvordan avfall kan spores, fraksjoneres og gjenvinnes
- har kunnskap om materialstrømmer og hvordan de kan forbedres
- forstår hvilken betydning sirkulærøkonomi har i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv
- har innsikt i relevant regelverk standarder, avtaler og krav til kvalitet for gjenvinningsbransjen,
- har bransjekunnskap om gjenvinning og kjennskap til yrkesfeltet
- kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap innenfor resirkulering og gjenbruk
- har kunnskap om begreper, teorier, modeller, prosesser og verktøy som anvendes innenfor gjenvinningsbransjen
- kan vurdere eget arbeid i forhold til gjeldende normer og krav
- kjenner til gjenvinningsbransjens/yrkeshistorie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet
- kjenner til effekten av; fornybar energiproduksjon og utnyttelse av restenergi
- kjenner til politiske føringer og målsettinger for grønn energi i fremtiden
- kjenner til FNs bærekraftsmål
- kjenner til utfordringer ved organisasjonsendringer og –utvikling
- har innsikt i egne utviklingsmuligheter innenfor sirkulær økonomi

Ferdigheter

Kandidaten:

- kan anvende faglig kunnskap på praktiske og teoretiske problemstillinger innenfor sirkulær økonomi
- kan anvende relevante faglige verktøy, materialer, teknikker og uttrykksformer
- kan kartlegge materialstrømmer og identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av forbedringstiltak
- kan gjøre rede for sine faglige valg for å ivareta god sirkulær økonomi
- kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne under veiledning

- kan finne og henvise til informasjon og fagstoff og vurdere relevansen for problemstillinger i gjenvinningsbransjen

Generell kompetanse

Kandidaten:

- har forståelse for yrkes- og bransjeetiske prinsipper
- har forståelse for hvordan farlig avfall oppstår og viktigheten av å ha kontroll på dette
- har utviklet en etisk grunnholdning i utøvelsen av yrket
- kan utføre arbeidet etter utvalgte målgruppers behov
- kan bygge relasjoner med fagfeller og på tvers av fag, samt med eksterne målgrupper
- kan utvikle arbeidsmetoder, produkter og/eller tjenester som bidrar til god sirkulær økonomi.
- kan planlegge, lede og gjennomføre yrkesrettede arbeidsoppgaver og prosjekter alene og som deltaker i gruppe og i tråd med fremtidige miljøkrav
- kan utveksle synspunkter med andre med bakgrunn innenfor gjenvinningsbransjen og delta i diskusjoner om utvikling av god praksis
- kan bidra til organisasjonsutvikling

Vedlegg 2: Sakkyndige

NOKUT skal vurdere om søknaden oppfyller kravene til akkreditering av fagskoleutdanning.

NOKUT oppnevner sakkyndige som skal avgi rapport med anbefalinger om vedtak til NOKUT, jf. fagskoleforskriften § 46. NOKUT har stilt krav til de sakkyndiges kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 første og andre avsnitt.

Til vurderingen av denne søknaden har NOKUT oppnevnt et sakkyndig panel med disse medlemmene:

- **Førsteamanuensis Olga Gjerald, Universitetet i Stavanger (panelleder)** Olga Gjerald er førsteamanuensis i serviceledelse ved Norsk hotellhøgskole, UiS. Hun avla sin ph.d. ved UiS i 2010 med avhandlingen «Basic assumptions of service employees: Influence on employee job outcomes». Gjerald har mastergrad i reiseliv fra Høgskolen i Finnmark, samt årsstudium I markedsføring fra Høgskolen i Harstad, i tillegg til en høyere utdanning innen pedagogikk og språkvitenskap fra Murmansk. Før Gjerald gikk over til academia, arbeidet hun i reise og hotellbransjen i en årrekke, som vert, guide, tolk, prosjektkoordinator og salgs og markedsansvarlig. Gjerald har erfaring som sakkyndig for NOKUT. Hun leder dette panelet.
- **Studentrepresentant, Tom Alexander Østensen, hovedstyremedlem i ONF** Tom Alexander Østensen er hovedstyremedlem i Organisasjonen for norske fagskolestudenter, ONF. Østensen har bakgrunn som møbelsnekker, og har studert *Bygg* ved Fagskolen i Hordaland (uteksaminert våren 2021). Østensen har mye erfaring med å jobbe for studentenes interesser gjennom velferdsarbeid og studentpolitikk i Vestland fylke.
- **CVO og co-funder, Knut Wien, Startup Norway** Wien har en bachelor i Business og produktutvikling, og en mastergrad i entreprenørskap fra NTNU. Han har lang erfaring med entreprenørskap, og har bred kompetanse som omfatter både prosjektledelse, ledelse på toppnivå, ledelse i ressurseffektiv verdiskapning og sirkulær næringsaktivitet og entreprenørskap. Wien har etter endt utdanning blant annet vært med på å starte nettsiden *classmate.no*, samt *Angel Challenge AS*, hvor han har arbeidet med gründere. I de senere årene har han vært med å bygge opp og drifte *Startup Norway*. Dette er en nettverks og læringsarena for entreprenører, hvor de kan arbeide og treffe andre gründere. *Startup Norway* samarbeider med blant annet *Innovasjon Norge*, *Telia*, *Smart Innovation Norway*, med flere andre. Sakkyndige skal ikke ha oppgaver ved fagskolen eller ha andre tilknytninger til fagskolen som kan medføre inhabilitet, jf. forvaltningsloven § 6. De sakkyndige har erklært at de er habile i saken.

Søkerinstitusjonen har fått anledning til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige, jf. fagskoletilsynsforskriften § 5-3 fjerde avsnitt.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | NOKUT.NO